

Uchwała Nr XV / 81 / 2019
Rady Powiatu Garwolińskiego
z dnia 29 października 2019 r.

w sprawie zatwierdzenia „Programu naprawczego
dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie
na lata 2020 - 2022”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511 z późn. zm.) i art. 59 ust. 4 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 z późn. zm.) Rada Powiatu Garwolińskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się „Program naprawczy dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie na lata 2020 – 2022”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Powiatu Garwolińskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

bez zastrzeżeń
formalno - prawnych

RADCA PRAWNY

Małek Wólcicki
nr/opr. WA/S/118

31.10.2019r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Waldemar Trzaskowski

**PROGRAM NAPRAWCZY
DLA SPZOZ W GARWOLINIE
NA LATA 2020-2022**

30 WRZESIEŃ 2019 R.

Działając na podstawie art. 53a ust. 1 ustawy o Działalności Leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (Dz.U. 2016.1638 – t. j.) Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie w dniu 31 maja 2019 r. przekazał podmiotowi tworzącemu (Powiat Garwoliński) raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie. Raport został przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy, tj. rok 2018, i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy. Zawarta w raporcie analiza wskaźników finansowych roku 2018 wskazuje, że sytuacja ekonomiczno-finansowa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Garwolinie pogorszyła się w stosunku do roku 2017 i lat wcześniejszych. Niskie również w poprzednich latach wskaźniki zyskowności wynikające z niemożności pełnego pokrycia przez SPZOZ wysokiej amortyzacji wynikającej z dużych nakładów inwestycyjnych w latach 2007 – 2013 oraz 2017-2018 uległy w raporcie za rok 2018 pogorszeniu o ponad 100% (zwiększenie straty za rok 2017 z 2 145 968 zł do 5 223 646 zł w roku 2018). Koszty amortyzacji w roku 2018 wyniosły 5 522 641 zł i były o 298 995 zł wyższe od straty netto SPZOZ w Garwolinie za rok 2018, która wyniosła 5 223 646 zł.

Biorąc pod uwagę stratę netto SPZOZ w Garwolinie za rok 2018 na podstawie art. 59 ust. 4 powołanej na wstępie ustawy o Działalności Leczniczej Dyrektor SPZOZ w Garwolinie w terminie 3 miesięcy od upływu terminu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego, sporządził program naprawczy, z uwzględnieniem raportu, o którym mowa w art. 53a ust. 1, na okres nie dłuższy niż 3 lata, i przedstawia go podmiotowi tworzącemu w celu zatwierdzenia.

Założenia Programu Naprawczego:

1. Opis sytuacji organizacyjnej i ekonomicznej zakładu,
2. Analiza przyczyn sporządzenia programu,
3. Wskazanie zamierzonych działań zakładu, których celem jest poprawa wskaźników zyskowności oraz utrzymanie płynności finansowej.
4. Prognoza sytuacji ekonomicznej po zakończeniu funkcjonowania programu,

Ad.1 Opis sytuacji organizacyjnej i ekonomicznej zakładu.

SPZOZ w Garwolinie posiada 192 łóżka szpitalne na 9 oddziałach szpitalnych i zatrudnia na dzień 30.09.2019 roku – 469 pracowników. Z Zakładem jest również związanych 188 osób na podstawie umów cywilnoprawnych.

W oddziałach szpitalnych w roku 2018 było hospitalizowanych 8 117 pacjentów oraz urodziło się 894 dzieci. W ramach Szpitalnego Oddziału Ratunkowego było leczonych 15 880 pacjentów. Średni czas pobytu chorego w szpitalu w 2018 r. wynosił 5,18 dnia. W Poradniach Specjalistycznych w roku 2018 udzielono 53 032 porad ambulatoryjnych, natomiast w poradniach psychiatrycznych i leczeniu uzależnień udzielono 8 382 porad.

W ramach SPZOZ w Garwolinie działa również przychodnia Podstawowej Opieki Zdrowotnej, w ramach której w roku 2018 udzielono 26 923 porad. SPZOZ w Garwolinie prowadzi również Nocną i Świąteczną Opiekę Lekarską zabezpieczającą w soboty, niedziele i dni ustawowo wolne od pracy potrzeby zdrowotne mieszkańców Powiatu Garwolińskiego. W roku 2018 w Nocnej i Świątecznej Opiece Lekarskiej przyjęto 16 624 pacjentów.

SPZOZ w Garwolinie realizuje także zabezpieczenie Powiatu Garwolińskiego w zakresie ratownictwa medycznego działając jako podwykonawca RM – Meditrans w Siedlcach. Zabezpieczenie stanowią 4 zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego: 2 w Garwolinie, w tym 1 ZRM „Specjalistyczny” i 1 ZRM „Podstawowy”, 1 ZRM „Podstawowy” w Gończycach i 1 ZRM „Podstawowy” w Wildze.

Infrastruktura szpitalna przy ul. Lubelskiej 50 rozlokowana jest na nieruchomości gruntowej o powierzchni 75 027 m², na której rozmieszczone są budynki o całkowitej powierzchni użytkowej 13 304 m². SPZOZ w Garwolinie posiada również przychodnię POZ w Garwolinie przy ul. Staszica 18 zlokalizowaną w budynku mieszczącym również niektóre poradnie specjalistyczne oraz Dział Pomocy Doraźnej. W ramach SPZOZ w Garwolinie funkcjonuje również przychodnia POZ w Marianowie w gminie Garwolin oraz podstacje ratownictwa medycznego w Gończycach i w Wildze.

Stan techniczny budynków szpitala należy ocenić jako bardzo dobry. Szpital składa się z pięciu połączonych ze sobą w kształcie litery C budynków. Centralnie jest usytuowany budynek nr 3, oddany do użytku na początku lat 50 – mieszczący poradnie specjalistyczne, pomieszczenia administracji, Centrum Krwiodawstwa, aptekę szpitalną, szatnie, pomieszczenia magazynowe oraz części oddziałów wewnątrz – kardiologicznego i nowo utworzonego od sierpnia 2018 roku oddziału kardiologii na I piętrze i chirurgii urazowo – ortopedycznej na II piętrze. Z prawej strony połączony jest z nim budynek nr 1, wybudowany w latach 70, oddany do użytku w roku 1981 mieszczący oddział pediatryczny na parterze, oddział wewnątrz – kardiologiczny na I piętrze oraz oddział chirurgii urazowo – ortopedycznej na II piętrze. Budynki nr 1 i 3 zostały w latach 2008 – 2009 poddane gruntowej przebudowie i modernizacji. W latach 2002 – 2006 wybudowany został budynek nr 4 będący budynkiem diagnostyczno – zabiegowym. Mieści on m.in. Szpitalny Oddział Ratunkowy z kompleksową diagnostyką, kryty podjazd dla ambulansów sanitarnych, izbę przyjęć, dział technik obrazowania (TK, RTG, pracownia mammografii), centralną sterylizatornię, laboratorium analityczne i mikrobiologiczne,

pracownię hemodynamiki (leczenie Ostrego Zespołu Wieńcowego), zakład rehabilitacji oraz w części przylegającej do budynku nr 3 pozostałą część oddziału kardiologii.

W latach 2006 – 2008 wybudowane zostały budynki nr 2 i 5 mieszczące na parterze oddziały ginekologiczno – położniczy z traktem porodowym (4 stanowiska porodowe) i noworodkowy, natomiast na I piętrze oddział chirurgii ogólnej, Blok Operacyjny z trzema salami operacyjnymi oraz oddział anestezjologii i intensywnej terapii.

Szpital jest obecnie lepiej niż w latach poprzednich zaopatrzony w specjalistyczny sprzęt medyczny i diagnostyczny w ogromnej mierze dzięki środkom pozyskanym w latach 2011-2013 w ramach projektu „Zakup wyposażenia do Szpitala Powiatowego w Garwolinie” w celu podniesienia jakości usług medycznych oraz zwiększenia możliwości w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego w wysokości 24 mln zł oraz projektu „Zakup sprzętu medycznego dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego” na kwotę 1 259 658 zł współfinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 działanie 9.1 *Infrastruktura ratownictwa medycznego* oś priorytetowa IX - *Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia*, którego realizacja została zakończona 30 czerwca 2018 roku.

W czerwcu 2018 roku przy wsparciu ze środków unijnych zakończona została również realizacja projektu „E-zdrowie@SPZOZ Garwolin usługi elektroniczne, jako fundament budowy nowego modelu dostępu do danych i świadczeń medycznych”. W ramach projektu została zmodernizowana i rozbudowana infrastruktura środowiska informatycznego. Dokonany został zakup urządzeń do przetwarzania i przechowywania danych. Zakupione zostały serwery i macierz dyskowa oraz urządzenia do zabezpieczenia przetwarzanych przez SPZOZ danych pacjentów, jak również oprogramowanie wdrażające Elektroniczną Dokumentację Medyczną, tj. system elektronicznej identyfikacji pacjenta wraz z drukarkami opasek i czytnikami kodów kreskowych, aplikację mobilną do obchodu na oddziałach szpitala pozwalającą na dostęp do pełnej dokumentacji medycznej przy łóżku pacjenta bez konieczności korzystania z dokumentacji medycznej w formie papierowej. Ponadto zakupiony i wdrożony został system monitorowania gospodarki lekami wraz z elektronicznymi wózkami lekowymi umożliwiającymi gromadzenie danych opisujących zużycie leków z jednoczesnym ich rozliczeniem w momencie podania leku pacjentowi. Dla sprawnego działania powyższych systemów i transmisji danych została zbudowana na terenie szpitala sieć łączności bezprzewodowej. W ramach projektu SPZOZ w Garwolinie zakupił także sprzęt komputerowy w postaci 60 komputerów stacjonarnych, 20 laptopów, 35 tabletów, w tym do aplikacji mobilnej – obchód oraz dla lekarzy odbywających wizyty domowe (możliwość łączenia się z serwerem głównym SPZOZ). Zostały także zakupione specjalistyczne monitory diagnostyczne na sale operacyjne pozwalające na bezpośredni dostęp podczas operacji do dokumentacji medycznej oraz badań operowanych pacjentów. Ponadto zakupione zostało stanowisko kancelaryjne do elektronicznej obsługi korespondencji w SPZOZ, a także

oprogramowanie i sprzęt komputerowy do gabinetów szkolnych obsługiwanych przez SPZOZ w Garwolinie.

Całkowity koszt zakończonego projektu to 4 965 746,38 zł.

W roku 2017 SPZOZ w Garwolinie dokonał zakupu i uruchomienia angiografu oraz dostosowania istniejących pomieszczeń i infrastruktury do potrzeb nowo utworzonej pracowni kardiologii inwazyjnej (pracownia hemodynamiki) na kwotę 3 849 390 zł (płatność ze środków własnych rozłożona na 60 rat), natomiast w roku 2018 dokonał zakupu dla potrzeb nowo utworzonego oddziału kardiologii sprzętu medycznego na kwotę 848 592,16 zł (płatność rozłożona na 24 raty).

W roku 2017 SPZOZ w Garwolinie uzyskał również kontrakt na udzielanie świadczeń w zakresie porad w poradni rehabilitacji oraz świadczeń z zakresu fizjoterapii, co pozwoliło na pełne wykorzystanie sprzętu medycznego do rehabilitacji zakupionego przy wsparciu funduszy UE w latach 2011 – 2013 oraz przyniosło dodatkowe przychody dla zakładu. W 2018 roku w poradni rehabilitacji udzielono 667 porad ambulatoryjnych, a w zakresie fizjoterapii przyjęto 1 240 pacjentów.

Świadczenia lecznicze SPZOZ w Garwolinie realizuje w oparciu o kontrakty zawarte z Mazowieckim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia na kwotę ok. 50 000 000 zł rocznie, w tym ok. 29 500 000 zł w ramach Ryczałtu Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia. Zakład osiąga ponadto przychody z innych źródeł:

- 1) Sprzedaż usług medycznych odpłatnych (RTG, Laboratorium, Medycyna Pracy, podwykonawstwo w zakresie ratownictwa medycznego) na kwotę ok. 6 000 000 zł rocznie,
- 2) Przychody z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych, staży podyplomowych i rezydentur lekarzy, płatnego parkingu itp. na kwotę ok. 2 700 000 zł rocznie,
- 3) Przychodów operacyjnych stanowiących jedynie zapis księgowy dotyczących realizowanych w latach 2011-2013 i 2017-2018 projektów unijnych na kwotę ok. 1 300 000 zł (rok 2018).

Łącznie przychody w roku 2018 wyniosły 60 081 021 zł.

Koszty działalności SPZOZ wyniosły w roku 2018 65 304 667 zł, w tym koszty amortyzacji, stanowiącej wyłącznie zapis księgowy w kwocie 5 522 641 zł. Niekorzystny stosunek przychodów do kosztów, w tym również wysokie koszty amortyzacji wynikające ze skokowego wzrostu majątku zakładu w latach 2007 – 2013 powodują występowanie od wielu lat ujemnego wyniku finansowego, co miało miejsce również w roku 2018.

Nadmienić należy że zakład nie posiada zadłużenia oraz wymagalnych zobowiązań.

Ad.2 Analiza przyczyn sporządzenia programu.

Od początku powstania w 1999 roku SPZOZ w Garwolinie miał w miarę stabilną sytuację finansową. Na dzień 31 grudnia 2018 r. posiadał i nadal posiada płynność finansową. Jednakże niewystarczający do potrzeb realizacji świadczeń leczniczych na rzecz mieszkańców Powiatu Garwolińskiego kontrakt z MOW NFZ oraz przychody uzyskiwane z innych poza kontraktowych źródeł nie są w stanie zapewnić zakładowi możliwości pełnego pokrycia wysokich kosztów amortyzacji wynikającej z dużych nakładów inwestycyjnych w latach poprzednich, tj. niedopuszczenia do postępującej stopniowo dekapitalizacji majątku SPZOZ w Garwolinie.

Ponadto rok 2018 mocno podkopał podwaliny funkcjonowania SPZOZ w Garwolinie. Ogólnopolskie protesty kilku medycznych grup zawodowych, które miały miejsce na początku roku 2018, tj. lekarzy rezydentów, pielęgniarek i położnych spowodowały wzrost płac w tych grupach zawodowych (lekarze rezydenci) czy kontynuację wzrostu płac rozpoczętą w końcu roku 2015 (pielęgniarki i położne). Dodatkowo wzrost od 1 lipca 2018 r. wynagrodzenia na podstawie tzw. oświadczeń lojalnościowych dla lekarzy z umów o pracę oraz zapoczątkowany w roku 2017 wzrost dodatków do wynagrodzenia dla ratowników medycznych, jak również konieczność podniesienia płacy minimalnej dla pozostałych pracowników medycznych i niemedyceńskich zatrudnionych przy działalności podstawowej na podstawie ustawy z 8 czerwca 2017 r. (ustawa „radziwiłłowska”) w zestawieniu z brakiem pełnego pokrycia przez Narodowy Fundusz Zdrowia tych podwyżek znacznie zwiększył wydatki bez pełnego zwiększenia ich finansowania.

Dodatkowo w związku ze zwiększoną w ostatnich 2 latach inflacją oprócz kosztów płac rosła także koszty materiałów i usług zakupywanych przez szpitale (w szczególności materiały jednorazowe, leki, odczynniki laboratoryjne, konserwacja i naprawa sprzętu medycznego czy energia elektryczna).

Powyższa sytuacja jest przyczyną wystąpienia w roku 2018 ujemnego wyniku finansowego, który zbliżył się do poziomu kosztów amortyzacji zakładu oraz ujemnych wskaźników zyskowności zakładu (o ponad 100 % gorszych niż wskaźniki zyskowności za rok 2017), co zostało pokazane w raporcie o sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2018 i stanowi bezpośrednią przyczynę sporządzenia zgodnie z wymogiem art. 59 ust. ustawy o Działalności Leczniczej programu naprawczego dla SPZOZ w Garwolinie.

Ad.3 Wskazanie zamierzonych działań zakładu, których celem jest poprawa wskaźników zyskowności oraz utrzymanie płynności finansowej.

Jak zostało zaznaczone w pkt 2 założeń programu naprawczego przyczyną występowania ujemnego wyniku finansowego na działalności SPZOZ w Garwolinie jest niewystarczająco wysoki do realizacji potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu garwolińskiego oraz oczekiwań płacowych personelu kontrakt z MOW NFZ, w tym zasadnicza jego część, tj. funkcjonujący od października 2017 roku ryczałt Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia, którego wprowadzenie pozwoliło na uzyskanie pewności finansowania wykonanych w ramach ryczałtu świadczeń leczniczych bez konieczności dokonywania przesunięć pomiędzy nadwykonaniami i niedowykonaniami, czego skutkiem jest uzyskanie większej elastyczności ich racjonalnego wydatkowania oraz dostosowania wielkości wykonania do sezonowości występowania chorób leczonych w poszczególnych oddziałach i poradniach specjalistycznych.

W związku z powyższym SPZOZ w Garwolinie planuje w okresie 2020 -2022 działania, których celem pomimo opisanych powyżej trudności w finansowaniu działalności leczniczej jest zwiększenie wysokości przychodów jak również uzyskanie oszczędności na działalności bieżącej:

- 1) Dalsze rozwijanie działalności w zakresie kardiologii inwazyjnej (nowo powstały od dnia 01 sierpnia 2018 roku oddział kardiologii z pracownią hemodynamiki – zwiększenie uzyskanego kontraktu jak również realizacja w maksymalnym zakresie procedur leczenia stanów zawałowych mięśnia sercowego). Realizacja kontraktu w zakresie kardiologii inwazyjnej poza stworzeniem dla mieszkańców Powiatu Garwolińskiego możliwości diagnostyki i leczenia kardiologicznego na terenie powiatu pozwoli także na poprawę wyniku finansowego SPZOZ z uwagi na dobrą „wycenę” punktową procedur kardiologii inwazyjnej w stosunku do kosztów funkcjonowania tej komórki.
- 2) Zwiększenie możliwości leczenia w zakresie bardzo dobrze wycenionych procedur endoprotezoplastyki stawów biodrowych i kolanowych. Obecnie oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej dzięki pokryciu znacznej części kosztów stałych oddziału w ramach procedur realizowanych w ramach Ryczałtu Podstawowego Szpitalnego Zabezpieczenia ma możliwość wykonywania znajdujących się poza ryczałtem procedur z zakresu endoprotezoplastyki. Realizacja tych procedur daje szansę uzyskania wysokich przychodów przy stosunkowo niskich kosztach ich realizacji. Utrzymanie tej tendencji w latach 2020 – 2022 istotnie przyczyniłoby się do utrzymania wyniku finansowego SPZOZ w Garwolinie co najmniej na poziomie roku 2018.
- 3) Wymiana oświetlenia szpitalnego na oświetlenie energooszczędne co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej o ok. 45% dotychczasowego zużycia. Obecnie koszt energii elektrycznej dla SPZOZ w Garwolinie wynosi średnio ok. 500 000 zł rocznie. Wniosek do NFOŚi GW w Warszawie został złożony w dniu 31.12.2016 r., uzupełniony w lipcu 2019 roku, i na chwilę obecną czeka na rozstrzygnięcie.

NFOŚi GW w Warszawie został złożony w dniu 31.12.2016 r., uzupełniony w lipcu 2019 roku, i na chwilę obecną czeka na rozstrzygnięcie.

- 4) Ciągły monitoring kosztów bieżących działalności podstawowej. Od II kwartału 2019 roku zostały wprowadzone limity na zakupy magazynowe dla poszczególnych komórek organizacyjnych SPZOZ w Garwolinie, co pozwoliło uzyskać średniomiesięczne oszczędności w tym zakresie na poziomie ok. 100 000 zł. Na oszczędności te składa się również racjonalizacja procesów diagnostyki laboratoryjnej oraz gospodarki lekowej.
- 5) Prace nad dalszym zwiększeniem możliwości diagnostyczno-terapeutycznych SPZOZ w Garwolinie (komercyjne zabiegi fizjoterapii i diagnostyki obrazowej).
- 6) Negocjacje z NFZ w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Pracodawców Szpitali Powiatowych w sprawie zwiększenia wyceny procedur medycznych szpitalnych w celu uzyskania ich rentowności.

Ad.4 Prognoza sytuacji ekonomicznej po zakończeniu funkcjonowania programu.

Biorąc pod uwagę powodzenie w realizacji zakładanych w pkt. 3 działań przy założeniu dalszego wzrostu przychodów, stabilizacji kosztów oraz założeniu stabilności gospodarczo-politycznej można sądzić z umiarkowanym optymizmem że ujemny wynik finansowy SPZOZ w Garwolinie po zakończeniu programu naprawczego nie przekroczy kosztów amortyzacji zakładu a bieżąca płynność finansowa zostanie zachowana.

Zagrożeniem realizacji programu może być niestabilność gospodarcza, braki na rynku pracy, zwłaszcza jeśli chodzi o dostępność do pracy w zakładzie lekarzy, pielęgniarek, położnych oraz diagnostów laboratoryjnych oraz nie dające się do końca przewidzieć zapowiadane na lata 2020-2023 skutki wzrostu płacy minimalnej wymagające wzrostu płac także dla pracowników wyżej wykwalifikowanych niż osoby osiągające płacę minimalną w celu zachowania dotychczasowej równowagi poziomu płac.

DYREKTOR

Krzysztof Żochowski